

NORMATIVA DE REFERÈNCIA:

Aquest document complementa el Document bàsic de seguretat en cas d'incendi del Codi tècnic de l'edificació (CTE DB SI) aprovat pel RD 314/2006 i les seves modificacions posteriors.

EXPOSICIÓ:

La normativa en matèria de turisme de Catalunya estableix diferents modalitats d'establiments, empreses i activitats turístiques, entre les que es troben els establiments de turisme rural. La regulació d'aquests tipus d'establiments té com a un dels seus objectius principals la preservació de l'entorn natural i arquitectònic, possibilitant la rehabilitació i conservació d'edificacions ja existents i evitant noves construccions. Concretament, un dels requisits per a totes les modalitats és que l'edificació sigui anterior a l'any 1957.

Habitualment, els establiments de turisme rural es desenvolupen en edificis, o parts del mateix, d'ús residencial habitatge i la normativa de prevenció i seguretat en matèria d'incendis hi considera aquest ús característic, ja que no tenen la consideració d'establiments hotelers¹. En aquest sentit, una de les seves característiques fonamentals és el seu baix nivell d'ocupació, limitat per la normativa en matèria de turisme a un màxim de 20 places en totes les seves modalitats².

En general, en les intervencions per posar en funcionament noves activitats de turisme rural en edificis d'habitatge, no s'imposa a l'edifici l'aplicació amb caràcter retroactiu de la normativa actualment vigent, sempre que l'actuació no impliqui la realització d'obres³, atès que es pressuposa que l'edifici compleix les condicions exigibles de prevenció i seguretat en matèria d'incendis relatives a l'ús habitatge d'acord amb la reglamentació vigent en el moment de la construcció o legalització de l'edifici.

Si bé no es pot associar a l'activitat turística un augment significatiu del nombre d'ocupants de l'edifici respecte de l'ús residencial habitatge, ni tampoc és previsible un augment significatiu de la càrrega de foc, diversos factors fan pensar que el risc inherent a l'activitat turística pot esdevenir superior al de l'ús pròpiament residencial habitatge, considerant el possible comportament dels usuaris en situació d'emergència, a l'hora d'emprendre una resposta sense conèixer bé ni l'edifici ni les seves instal·lacions.

OBJECTE:

L'objectiu d'aquest document és establir les condicions de prevenció i seguretat en matèria d'incendis necessàries per **gestionar adequadament el risc inherent a la implantació de noves activitats** turístiques desenvolupades en edificis d'habitatges considerats establiments de turisme rural, **atès que no hi ha cap reglamentació específica de prevenció i seguretat en matèria d'incendis per aquest tipus d'establiments.**

¹ Els establiments de turisme rural no es poden assimilar a l'ús residencial públic del CTE DB SI i tampoc tindria sentit aplicar-los els requisits i condicionants d'aquest ús característic ja que les magnituds que regula (ocupacions, elements d'evacuació, distàncies de recorregut, etc.) estan molt per sobre de les que pot arribar a tenir un establiment de turisme rural.

² Llei 13/2002, de 21 de juny, de turisme de Catalunya, i posteriors modificacions, i Decret 75/2020, de 4 d'agost, de turisme de Catalunya.

³ En obres de reforma, ampliació o canvi d'ús es recorda que cal tenir en consideració l'àmbit i els criteris d'aplicació de la reglamentació vigent, respecte de la naturalesa i abast de les obres, per definir-hi les condicions exigibles a justificar en el tràmit de legalització de les obres corresponent.

DEFINICIONS:

- **Establiments de turisme rural:** establiments que presten servei d'allotjament temporal en habitatges rurals, en règim d'habitacions o de cessió de l'habitatge sencer, en les condicions regulades per l'article 49 de la Llei 13/2002, de turisme de Catalunya. L'article 213-32 del Decret 75/2020, classifica els establiments de turisme rural en dos grups: cases de pagès (o establiments d'agroturisme) i allotjaments rurals.
- **Cases de pagès (o establiments d'agroturisme):** són aquells en els quals la persona titular, pagès o pagesa professional, obté rendes d'activitats agràries, ramaderes o forestals, d'acord amb els criteris normatius del Departament competent en matèria d'agricultura, ramaderia i explotacions forestals, i on les persones usuàries poden conèixer les tasques i les activitats pròpies de l'explotació agrària a la qual estan vinculades.
- **Allotjaments rurals:** establiments en els quals la persona titular no està obligada a obtenir rendes d'activitats agràries, ramaderes o forestals.

Tant les cases de pagès com els allotjaments rurals es classifiquen en les modalitats següents:

- **Masia:** habitatge unifamiliar fora de nucli de població que comparteix la persona titular amb les persones usuàries turístiques i on es presta el servei d'allotjament en règim d'habitacions i, com a mínim, d'esmorzar.
- **Masoveria:** habitatge unifamiliar, fora de nucli de població, que es lloga en règim de casa sencera.
- **Casa de poble compartida:** habitatge unifamiliar, dins de nucli de població, que comparteix la persona titular amb les persones usuàries turístiques i on es presta el servei d'allotjament en règim d'habitacions i, com a mínim, d'esmorzar.
- **Casa de poble independent:** habitatge unifamiliar, en nucli de població, on es presta el servei d'allotjament en règim de casa sencera.

CONDICIONS DE SEGURETAT:

Les condicions de prevenció i seguretat en matèria d'incendis per aquests establiments són:

Condicions d'aproximació i entorn

- Cal que es compleixin les condicions d'aproximació i entorn especificades al Document TINSCI DT-12.
- En el cas d'establiments situats en zones aïllades, fora de nucli de població, amb una superfície construïda inferior a 2000 m² i que no puguin complir amb les condicions anteriors, es podrà disposar d'un vial per a l'accés dels vehicles de bombers amb un gàlib mínim de 4'5 metres i la distància des del punt d'emplaçament previst del vehicle de bombers fins a tot punt de façana accessible de l'establiment haurà de ser inferior a 100 metres.
- Aquells establiments que es trobin limítrofs o interiors a massa forestal han de disposar preferentment de dues vies d'accés alternatives, quan no es pugui disposar de les dues vies alternatives indicades anteriorment, l'accés únic ha de finalitzar amb un cul de sac de forma circular de mínim 15 m de diàmetre, conforme a la ITC SP 113 i al Document TINSCI DT-12.
- Aquells establiments que es trobin limítrofes o interiors a massa forestal han de mantenir una franja perimetral de 25 metres d'amplada permanentment lliure de vegetació baixa i arbustiva, amb la massa forestal aclarida i les branques baixes esporgades.

Condicions d'evacuació

- Cal considerar la porta de cada habitació com a origen d'evacuació.
- En plantes de l'edifici amb una única sortida, la distància màxima a recórrer des de tot origen d'evacuació fins a una sortida de planta ha de ser de 25 metres, o 50 metres si la planta té una sortida directa a l'espai exterior segur.
- En plantes de l'edifici amb més d'una sortida, la longitud dels recorreguts des de tot origen d'evacuació fins a una sortida de planta ha de ser inferior a 35 metres, i amb 25 metres com a màxim sense sortida alternativa.
- Cal disposar d'enllumenat d'emergència a l'interior de l'establiment: a la porta de sortida de l'establiment, passadissos i escales d'evacuació.
- Cal disposar d'instruccions d'actuació en cas d'incendi per als allotjats, es podrà prendre com a referència les instruccions proposades en l'Annex1 d'aquest document.

Instal·lacions

- Cal disposar de sistema d'hidrants d'incendi per a ús exclusiu dels bombers, d'acord amb la ITC SP 120. En el cas d'establiments situats en zones aïllades, fora de nucli de població, amb una superfície construïda inferior a 2000 m² i que no disposin d'una xarxa de subministrament d'aigua suficient per als hidrants d'incendi, es podran aplicar les condicions establertes a la ITC SP 141 d'abastament d'aigua contra incendis en activitats aïllades.
- Cal disposar d'extintors portàtils d'incendis, d'eficàcia mínima 21A -113B, emplaçats en llocs ben visibles i fàcilment accessibles: un proper a la porta de sortida de l'establiment i a cada planta de l'establiment.
- Cal disposar d'instruccions d'actuació en cas d'incendi per als allotjats, es podrà prendre com a referència les instruccions proposades en l'Annex1 d'aquest document.
- Cal disposar de detectors d'incendi i alarma autònoms a les diferents estances de l'establiment, tret de les que no hi sigui adequat respecte del seu ús. Es podrà prendre com a referència la *CFPA-E Guideline No 10. Smoke alarms in the home*, o altra guia reconeguda. Es pot observar un esquema tipus d'instal·lació a l'Annex 2 d'aquest document. Cal que el titular de l'establiment realitzi les operacions de test, manteniment i substitució de bateries i d'elements dels dispositius, d'acord amb l'indicat pel seu fabricant.

Annex 1. Instruccions d'actuació en cas d'incendi.

1. Si descobreixes un incendi:

- Només si has vist com començava l'incendi, intenta apagar-lo amb l'extintor més proper.
- Avisa sempre els bombers a través del telèfon 112.
- Dóna l'alarma.
- Surt a l'exterior baixant per les escales, tanca totes les portes que travessis. Sempre hauràs d'anar cap avall, no intentis fugir cap amunt.
- No utilitzis l'ascensor.

2. Si hi ha un incendi fora de les habitacions:

Si no hi ha fum a l'escala:

- Surt de l'habitació i tanca totes les portes que puguis.
- Surt a l'exterior baixant per les escales i tanca totes les portes que travessis. Sempre hauràs d'anar cap avall, no intentis fugir cap amunt.
- No utilitzis l'ascensor, en cas d'haver-hi.
- Des de l'exterior, truca els bombers a través del telèfon 112.

Si hi ha fum a l'escala:

- Queda't a l'habitació, tanca la porta d'accés i no intentis sortir. Si intentes sortir per una escala plena de fum, la teva vida està en perill.
- Avisa sempre els bombers a través del telèfon 112. Mai pensis que algú altre ja ho haurà fet.
- Posa roba mullada (llençols, tovalloles, samarretes...) a les esclotxes de la porta d'entrada de l'habitació per evitar el pas del fum.
- Quan arribin els bombers, fes-te veure per una finestra o balcó.

3. Consells de prevenció d'incendis:

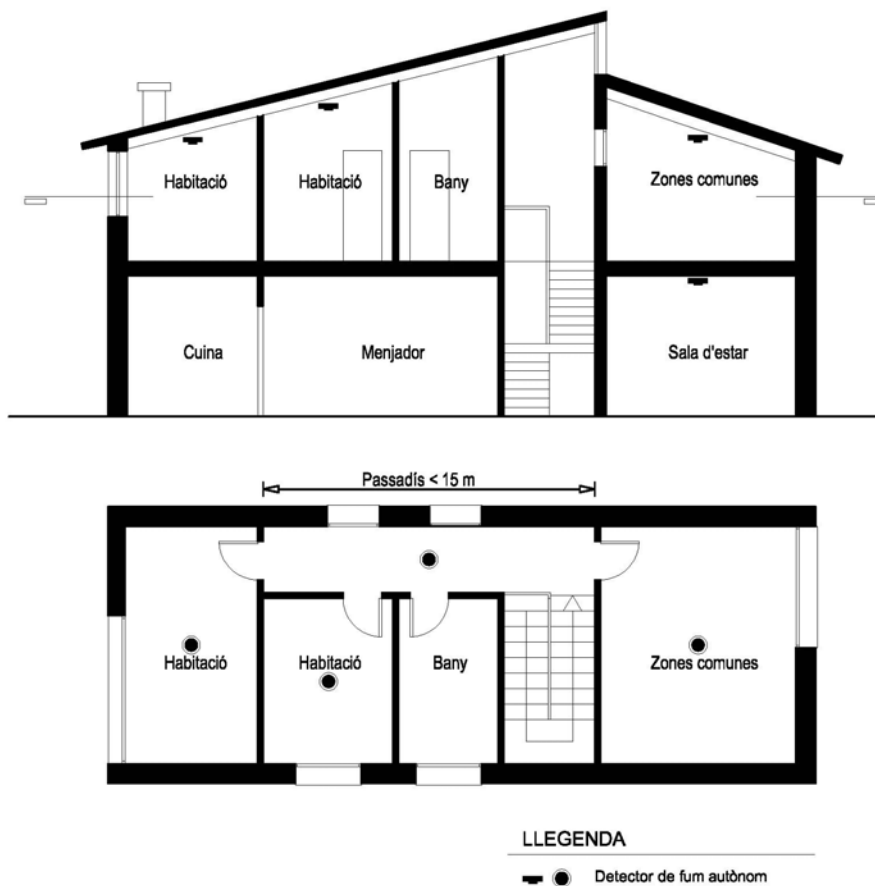
- Evita distraccions que et puguin fer oblidar que tens el foc a la cuina encès i quan acabis de cuinar i abans de sortir de l'establiment, comprova sempre que els fogons estan apagats.
- Si surt flama d'una paella mentre cuines, tanca el fogó. No apaguis el foc amb aigua sinó amb un drap o una tapadora.
- Evita sobrecarregar els endolls.
- No cobreixis els llums o làmpades amb teles, papers o plàstics.
- No deixis l'aparell calefactor o les estufes a prop de cortines, tovalloles, sofàs o altres objectes fàcilment combustibles.
- Les barbacoes, llars de foc, espelmes, barres d'encens o qualsevol altre element amb brasa o flama oberta, han d'estar apartats de tot material combustible i han de quedar ben apagats abans d'anar a dormir o de marxar de l'establiment.

- Si sents olor de gas, no obris cap interruptor (llum, extractor de la cuina, timbre...): has d'obrir totes les finestres que puguis per ventilar i tancar la clau de pas del gas. Si encara segueixes olorant a gas, avisa els bombers a través del telèfon 112.
- Si fumes, assegura't que les cigarretes estan ben apagades abans de llençar-les a la brossa. Si cal, mulla-les.
- Recorda que totes les portes tallafoc existents s'han de mantenir sempre tancades. No impedeixis el seu tancament amb falques o qualsevol altre objecte, o manipulant el sistema de tancament.

4. Instruccions d'ús d'un extintor:

- Agafa l'extintor més proper que trobis.
- Deixa'l recolzat al terra, agafat amb una mà, i amb l'altra mà tira de l'anella o precinte de seguretat.
- Dirigeix la mànega de l'extintor a la base del foc i acciona la palanca de l'extintor per descarregar-lo.
- Fes moviments oscil·lants amb la mànega de l'extintor, per anar atacant tota la base del foc.
- Un cop extingit el foc, retira't del lloc sempre observant-lo per si revifa.
- Espera l'arribada dels bombers i informa de tot el succeït.

Annex 2. Esquemes d'instal·lació dels detectors autònoms

Distribució de detectors en establiment de turisme rural
En els passadissos es disposarà un detector cada 15 metres o fracció.